

15. szám
2015. december

Kétnapos találkozót tartott a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége

Az idei évben München városa adott otthont a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD) november 14-15-én megrendezésre került 13. közgyűlésének. A palettát színesítette, hogy a Körösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasai is meghívást kaptak, és mindkét nap jelen voltak az eseményen.

A tanácskozás megkezdésekor köszöntőt mondott Tordai-Lejkó Gábor főkonzul, valamint ifj. dr. Klement Kornél, a BUOD elnöke. Mindketten egyaránt fontosnak tartották kiemelni a németországi magyarok nyugat-európai diaszpórában betöltött szerepét, továbbá hangsúlyozták a magyar identitás és a magyar kultúra megőrzésének jelentőségét. A magyar kormány Nemzetpolitikai Államtitkárságának képviselőjében

Dr. Szilágyi Péter, a Nemzetpolitikai Államtitkárság kabinetfőnöke, Tordai-Lejkó Gábor főkonzul, dr. Klement Kornél, a BUOD elnöke

kecskeduda kíséretével kibontakozó népdaléneklés tett még emlékezetesebbé.

A közgyűlés második napján a Körösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasai mutattak be, beszámolván feladataikról, ténykedésükről, mellyel országszerte segítik a magyar közösségek kulturális életét. Az ösztöndíjasok prezentációit követően a szervezetek vezetői is megosztották az elmúlt időszak történéseit, elért eredményeit. A jelenlévők és az elnökség tagjai is egyöntetűen azon az állásponton voltak, hogy a program a kitűzött célokkal harmonizálva jól működik, és a diaszpóra közösségei a jövőben is igénylik és számítanak az ösztöndíjasok munkájára.

Ezek után kiosztásra került annak a naptársorozatnak a következő évi száma, melynek különlegessége, hogy magyar lángelmék találmányait tartalmazza, és azokról többnyelvű leírást is ad, ami nem csupán praktikus és érdekes, hanem nagyszerű üzenetet is közvetít a magyar kultúrát és gondolkodásmódot megismerni kívánó más nemzetiségű barátaink számára. A délelőtti során még alkalom nyílt egy igen színvonalas kultúr-történeti előadást is meghallgatni, amely a bajorországi magyar vonatkozású „kincsek” világába kalauzolta a közönséget, illetve szóba került a jövő évi 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára való megemlékezés előkészítése is. A rendezvény méltó zárásaként a résztvevők elénekelték a magyar és a székely himnuszot.

Összességében elmondható, hogy rendkívül értékes, jó hangulatú, számos szempontból hasznos két napot tölthetünk együtt, ami egészen bizonyosan elősegíti azt a közösségépítő küldetést, amely a világ bármely pontján élő magyarság számára „otthonos-ságot” teremthet.

Dunai Márk Bence

dr. Szilágyi Péter tartott előadást az államtitkárság működéséről, feladatairól. Majd az elnökség beszámolójára került sor, amit a munkacsoportok megbeszélése követett, szót ejtve többek között olyan aktuális témákról, mint a kisebbségi ügyek, a sajtó helyzete, az újonnan érkezett magyarokkal való kapcsolatfelvétel módjai, illetve a magyar anyanyelvi oktatás fejlesztésének lehetőségei. Az itt hozzászólók széles körű rálátása és átadott tapasztalatai nagymértékben képesek előmozdítani egy olyan közép- és hosszabb távú irányvonal kijelölését, amely a külhoni magyarság és az anyaország közötti hatékony és gyümölcsöző kapcsolattartást segítheti.

Az első nap délutánján még sor került az elnökség szavazással történő megválasztására is. Az elmúlt két esztendőben végzett sikeres munka eredményeképpen az elnökséget újráválasztották. A program formális része ezzel lezárult, és kötetlen beszélgetés következett. A meghívottak közös vacsorán vettek részt, amit városnézés és hagyományos

NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGOS MAGYAR SZERVEZETEK SZÖVETSÉGE
(NYEOMSZSZ)
Western European Association of Hungarian Country Organizations

NYEOMSZSZ-közyűlés, Frankfurt, 2015. szeptember 12.

A Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége (NYEOMSZSZ) soron következő közgyűlését a Majna-parti német városban, Frankfurtban tartotta 2015. szeptember 12-én. Az előzetesen meghirdetett számos napirendi pont előrevetítette a kiemelkedő érdeklődést, a nagy részvételi számot. A közgyűlésen megjelentek a szervezet tisztségviselői, az országos szervezetek küldöttei, a nemzetpolitikai államtitkárság képviselői, a Duna Médiaszolgáltató, valamint a magyarországi közmédiákat egyesítő Közzszolgálati Közalapítvány vezetői és meghívott előadók, vendégek. A megvitatásra szánt témák súlyát és sokaságát jelezte, hogy már péntek este a kötetlen beszélgetések során is a közgyűlés témái kerültek szóba. A napirendi pontok között szerepeltek a tagszervezetek éves tevékenységi beszámolói, a magyarság globális feladatairól szóló stratégia, a Diaszpóra Tanács őszi ülésének előkészítése, a Körösi Csoma Sándor Program (KCSP) ösztöndíjasainak munkája, az Örszavak online újság működése és a cserkészélet is.

Szombaton, miután megállapítást nyert a közgyűlés lefolytatásának törvényi megfelelése, elfogadták a tavalyi beszámolót és a pénzügyi helyzetjelentést, új tisztségviselőket választottak, s határozat született a jövő évi közgyűlés tavaszi időpontjának előkészületeiről. Ezt követően a 14 országból megjelent 11 tagszervezet küldöttségvezetője számolt be helyi, országos működéséről, eredményeiről, megoldás előtt álló feladatairól. Nagy örömet okozott a tagok között a – rendkívül gyors szervezésnek köszönhetően megszületett – Franciaországi Magyarok Szövetségének köszöntése. Felszólalt a kormány képviselőjében dr. Grezsa István, a Miniszterelnökség határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztosa, aki elmondta, hogy a külföldi magyarság a kormány számára fontos, a KCSP sikeres, a 2016-os évre is biztosított a költségvetése. Szilágyi Péter, a nemzetpolitikai államtitkárság kabinetfőnöke pedig tájékoztatta a résztvevőket a Magyar Diaszpóra Tanács idei ülésének előkészületeiről, valamint a NYEOMSZSZ szervezeteit érintő támogatásokról. Az anyaországi közmédiák nemzet-összetartozásának erősítéséről, feladatairól a Duna Médiaszolgáltató vezérigazgatója, Dobos Menyhért, valamint a Közzszolgálati Közalapítvány Kuratóriumának elnöke, Balogh László tartott előadást, kérve a jelenlevőket, hogy rendezvényeik tv-s, rádiós megjelenésével kapcsolatban legalább két héttel korábban szóljanak. Szellemiségét nem, ám tartalmát illetően hosszas vita alakult ki, hogy a közgyűlés külön nyilatkozata a lehető leghatározottabban fejezze ki az utóbbi időben a migrációs áradattal kapcsolatban Magyarországot ért méltánytalan támadások elutasítását, a valóság szelektív bemutatásának és a jogi kettős mérce alkalmazásának elítélését. A nyilatkozat estebe nyúló elkészülése és elfogadása után a gyűlés véget ért.

Az egész napos munkát követő beszélgetés, nótázás késő estig eltartott még, de vasárnap délelőtt azért jutott idő Frankfurt belvárosának megismerésére, dr. Klement Kornél alelnök, egyben házigazda vezetésével.

Karakas Zoltán

NYEOMSZSZ Zárónyilatkozat

2015. szeptember 12-én Majna-Frankfurtban tartotta a Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége 15. éves közgyűlését.

Az elnök és az alelnökök jelentései átfogó képet nyújtottak az elmúlt évben elvégzett munka sokrétűségéről. A tagszervezetek beszámolóiból is kiderült, hogy köteleességtudattal végzik feladataikat. A tagszervezetek száma a Franciaországi Magyarok Szövetsége (FRAMOSZ) felvételével 14 országos szervezetté nőtt.

Továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk a nyugati diaszpórában oktatási rendszerünk és ifjúságunk magyarságtudatának erősítésére. Ehhez kérjük a Nemzetpolitikai Államtitkárság támogatását, az anyanyelvi oktatás intézményesítését a nyugat-európai anyanyelvi bizottság létrehozásával.

A Körösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasainak sikeres tevékenységét tovább növeli, hogy tavalyi kérésünknek megfelelően kilenc hónapon át dolgozhatnak a fogadó országokban. Dr. Grezsa István, a KCSP programvezetője vázolta a konkrét elvárásokat, illetve megígérte a felmerült problémák észszerű keretek közötti orvosolását.

A „Kufstein” tanácskozás a nyugati és kárpát-medencei magyarság egyetlen szellemi és kulturális fóruma. A NYEOMSZSZ továbbra is társrendező marad. A tanácskozás 2016. évi témája a migráció lesz.

A nemzeti távlatokban gondolkodó szervezetünknek is köszönhetően mára a nyugati diaszpórát a nemzet szerves részének tekintik. A Diaszpóra Tanácsban a NYEOMSZSZ képviselői megfogalmazhatják kívánságaikat, támogatási igényeiket. A közgyűlés egyhangúlag támogatja Bihari Szabolcs újraválasztását a régióelnöki tisztségre.

A NYEOMSZSZ jövő évi kiemelt programjai között szerepel az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 60. évfordulójára való méltó megemlékezés.

Közyűlésünk vendége volt dr. Grezsa István, a nemzetpolitikai államtitkárság miniszteri biztosa és dr. Szilágyi Péter, Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár kabinetfőnöke. Mindketten újból megerősítették a közgyűlést, hogy a NYEOMSZSZ-t a Magyar Kormány továbbra is fontos stratégiai partnernek tekinti.

Vendégünk volt továbbá Balogh László, a Közzszolgálati Közalapítvány Kuratóriumának elnöke, és Dobos Menyhért, a Duna Médiaszolgáltató vezérigazgatója, akik tájékoztatták a küldötteket a közzszolgálati televízió és rádió átszervezéséről és a további együttműködés lehetőségeiről.

A tanácskozás több stratégiai tervet vázolt fel, mint pl. a nyugati magyar közösségek felmérése, szakkonferenciák rendezése, ifjúsági táborok hálózatának kiépítése, a cserkészekkel való együttműködés fejlesztése. Ennek keretében Jablonkay Péter, a KMCSSZ európai kerületének parancsnoka, valamint dr. Grynauer Péter a Cserkészpark Egyesület nevében ismertette az európai Cserkészpark jelenét és jövőjét. A NYEOMSZSZ érdekelt az együttműködésben.

A Közyűlés külön nyilatkozatban foglalt állást az utóbbi időben Magyarországot ért méltatlan támadásokkal szemben.

Frankfurt am Main, 2015. szeptember 12.

Magyar Nagyasszonyok

Skóciai Szent Margit (1047 – 1093)

Szent István királyunk unokája Magyarországon, Mecseknádasd mellett, Réka várában született, mint azt II. András 1235-re datált birtokadományozó oklevelében a „terra Britanorum de Nadasth” megnevezés bizonyítja. 1016-ban Vasbordájú Edmund angol-szász király és Ealdgyth svéd hercegnő ikerfiai, Edward és Edmund, a dán trónbitorló elől a svéd, majd 1018-ban a magyar királyi udvarba menekültek. Edmund Magyarországon fiatalon meghalt. Az elsőszülött fiúhoz, Edwardhoz Szent István feleségül adta leányát, Ágotát.

A trónörökös 1057-ben hazahívták, így magával vitte feleségét, Ágotát és gyermekeit is: Margitot, Krisztinát és Edgárt. Édesapjuk rövid ideig uralkodott, hamarosan meghalt. Halála után fia, Edgár került a trónra, de családjával Hódító Vilmos hadai elől 1066-ban elmenekült. Magyarországra akartak visszatérni, de hajójuk a skót partoknál viharba került. III. Malcolm skót király fogadta be őket. Befolyását növelendő, az özvegy, két felnőtt gyermekkel rendelkező skót király 1070-ben feleségül vette a 25 éves Margitot. Gyóntatója, Dunfermline-i Turgot Theoderich szerzetes jegyezte fel Margit életrajzát, itt olvashatjuk: „*Malcolm király a legnemesebb családból vett magának feleséget, aki még nemesebb volt bölcsességében és jámborságában. ... hatására a király elhagyta vad szokásait ... Egész környezete megváltozott Margit körül.*” Hat fiuk és két lányuk született.

Margit összehívta a skót egyház országos zsinatát. Célja a kelta és keresztény egyház közötti ellentét feloldása, a békesség megteremtése volt. A Szent István-i udvar örökségét magával vivő királyné meggyőzhette az ősi vallás híveit arról, hogyan őrizhetik meg valódi értékeiket úgy, hogy közben nyitottak lehessenek az újra. Teológiai kérdésekhez is hozzászólt. A skót állam kialakulásáért is sokat tett. Iskolákat, templomokat, kolostorokat építtetett. Karitatív tevékenysége jelentős: segítette a szenvedőket, nyomorgókat. Több szülőföldjéről hozott szokást meghonosított a skót udvarban. A művészet és az oktatás patrónusa volt, megalapozta a skót szöveipart.

1093-ban halt meg, röviddel az után, hogy férjét és legidősebbik fiát az angolok elleni csatában elvesztette. Az általa alapított dunfermline-i apátságban temették el, ahol síremlékének darabjai ma is láthatók. A testét és férje földi maradványait is a skót reformáció elől Spanyolországba, az Escorial templomába menekítették. Fejereklýjéjé a douai jezsuita apátságban őrizték.

A kompozícióban Margit királynéi alakja korbáccal a kezében, családi címerével látható. Az általa összehívott zsinatot a kezeiben nyitott kódex idézi meg. Kontrapoztos testtartását palástjának mozgalmasságával hangsúlyozták. Tekintete a kódexre irányul, finom portréja szentséget sugároz.

A sors iróniája, hogy leánya, Matild, Hódító Vilmos fiához, I. Henrikhez ment feleségül, így Skóciai Szent Margit minden angol királynő anyja lett és a magyar vérvonalat is képviseli az angol uralkodóházban. 1251-ben IV. Ince pápa avatta szentté. XII. Ince pápa 1693-tól Skócia patrónájává nyilvánította. Halálának évfordulója, november 16., évszázadok óta Skócia nemzeti ünnepe. A magyar nemzet büszke a pannóniai skót királynéra, emlékét szívünkben őrizzük.

Árpád-házi Szent Piroska (1088 – 1134)

Szent László királyunk és Rheinfeldi Adelheid leánya. 1095-ben teljesen árván maradván Könyves Kálmán udvarában élt. I. Komnénosz Elek császár (1081–1118) követi megkérték Könyves Kálmántól a bizánci trónörökös, Kaloioannész (~1087 – 1143) számára Piroska kezét. 1104-ben a bizánci tábornok, Eumathiosz Philokalész vezetésével Piroskát Konstantinápolyba vitték. Ez a szövetség tette lehetővé Könyves Kálmán számára, hogy a következő évben Dalmáciát elfoglalja.

Piroska Bizáncban ortodox hitre térve az Iréné nevet kapta és 1104-ben, 15-16 éves korában feleségül ment a bizánci trónörököshez, akit atyja halálát követően, 1118-ban koronáztak császárrá. Piroskának négy fia született: Alexiosz, Andronikosz, Izsák és Mánuel, és négy leánya, Mária, Anna, Theodóra és Eudókia. A legkisebb fia, Mánuel, a középkori Bizáncnak legnagyobb hadvezére és császára, Szent László méltó unokája volt.

Piroska kitűnt az államügyekben való jártasságával. A magyar földről érkező szentföldi zarándokokat szeretettel fogadta. Soha nem fordított hátat hazájának, háborúk idején Bizánc és Magyarország között gyakran közvetített és békéltetett. Életrajza szerint „*támogatta a rászorulókat, segítő kezet nyújtott az árváknak és özvegyeknek, adományaival segítette a kolostorok lakóit.*” Jótékonyágának legkiemelkedőbb példája a Bizánc negyedik dombján alapított és Niképhorosz építéssel építtetett Pantokrator, azaz Mindenható Megváltó Krisztus kolostor, amelynek három egymásba épített temploma maradt fenn: a Pantokrator templom, a Könyörületes Szűzanya temploma és a Szent Mihály kápolna, az uralkodók temetkezési helye. A kolostorhoz 50 ágyas kórház, 24 ágyas öregotthon, sőt egy leprakórház is tartozott és nyolcvan szerzetes lakta. Moravcsik Gyula professzor feltételezte, hogy a Szent István alapította bizánci zarándokház is a Pantokrator monostor helyén vagy közelében állhatott.

Bizáncban, a Hagia Szófia templom déli karzatán Piroskának és férjének, II. János császárnak (1118–1143) az Istenszülő Szűzanyát közrefogó, 1118-ra datált portréját Thomas Whittemore professzor tárta fel 1935 és 1938 között. Piroska ruházatának hímzése az úgynevezett Attila-kard díszítésére emlékeztet. A szobor kompozíciójában ezt a hiteles portrét használtam kiindulópontként: mandulavágású szemei, finom vonalú, vékony orra, keskeny ajka és szőke haja lehetett. Fenséges testtartásban, bizánci császárnői koronában, két oldalra font hajviselettel, ruháján magyar virágmotívumokkal látható. Karitatív személyiségét attribútumai tükrözik: jobb, behajlított karjában a Pantokrator templom kicsinyített mását, míg bal kezében az alapító oklevelet tartja. A mozaik deréktól lefelé elpusztult, ruházatában ezt gondoltam tovább. Hosszú, földig érő kötényén a magyar virágok Árpád-házi származására utaló, hármaskör fölé emelkedő kettős kereszt motívumból a szeretet szimbólumaként, szívet formázva fonódnak egymásba.

Élete végén Xené, azaz Idegen néven vonult kolostorba, szerzetes lett és 1134. augusztus 13-án halt meg Bithyniában, ahonnan császári gályák hozták vissza temetésre a Pantokrator kolostorba.

Magyar szentként tiszteljük és büszkék vagyunk arra az Árpád-házi királynéyra, aki a történelmükben az egyetlen bizánci császárné volt.

Írta és a szobrot készítette:
Józsa Judit, kerámiaszobrász
Fotó: Gedai Csaba fotóművész

Magyarország a médiában 2010–2014

A német sajtóban, illetőleg a médiában gyakran megjelennek cikkek, beszámolók Magyarországról és a kormányról, amelyek gyakran egyoldalúak és nem tükrözik objektívan az ország tényleges helyzetét. Az olvasók gyakran írtak a szerkesztőségeknek ezekkel a cikkekkel kapcsolatban kritikus hozzászólásokat, amelyeket általában ritkán közöltek.

A DGAP (Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik) nemrégiben úttörő lépést tett ezen a téren. Tanulmányt készítettek „Ungarn in den Medien 2010-2014” címmel. Az alcím pedig így hangzott: „Kritische Reflexionen über die Presseberichterstattung”. Ezt a beszámolót egy munkacsoport készítette, amelynek a vezetője Klaus von Dohnanyi volt. A sajtókritikai munka eredményét június 10-én kora délután mutatták be Berlinben a DGAP székházában, ahol dr. Dohnanyi, Gereon Schuch és Boris Kálnoky ismertette a tanulmányt.

Az írás bevezető része Magyarország sajátos helyzetét és történetét vázolja, amelyet a magyar nyelvet és az ország mentalitását nem ismerő külföldi újságírók általában nem ismernek, illetve félreértenek. Magyarország olyan állam, amelynek szabadságát külső hatalmakkal szemben mindig meg kellett védenie. Így Magyarország történelme nagyrészt a függetlenségéért vívott harc volt. A rendszerváltozás után azok a személyek, akik az elmúlt rendszerben szerepet játszottak, nem tűntek el a közéletből és akadályozták az ország demokratikus fejlődését. A tanulmány szerzői által megkérdozett szakértők szerint ezért nagyon nehéz volt pártokat áthidaló megállapodásokat létrehozni.

Orbán Viktornak sikerült a 2010-es választásokon a KDNP-vel együtt kétharmados többséget szereznie, amelynek segítségével új alaptörvényt alkottak.

Azt is figyelembe kellett venni, hogy ekkorra már létrejött egy jelentős reformtorlódás, amelyet a szociálliberális kormányok (2002–2010) okoztak, illetőleg nem oldottak meg. Ez a helyzet megnehezítette a 2008-ban bekövetkezett gazdasági válság megoldását. Az Orbán-kormány ezért törekedett reformokra. Ennek támogatására a kormány a lakosság többségét kívánta megnyerni. Ezért az évszázadok alatt kialakult magyar nemzeti azonosságtudatra támaszkodott, amelynek a része Magyarország nyelvi és kulturális megjelenési formája.

Az évszázados külső uralmi befolyások, illetve az ezek ellen való küzdelem a magyar nemzeti azonosságtudatot csak megerősítette. Ilyen történelmi háttérrel a magyar kormány külföldön feltűnik erős történelmi tudatával. Így Orbán véleménye szerint azok, akik nem ismerik az ország múltját, illetőleg sajátosságait, azoknak egyes dolgok Magyarországon ellentmondásosnak tűnnek a külföldi elvárásokkal szemben.

A DGAP beszámolója megpróbálja megmagyarázni külföld felé a magyar politika reakcióit és annak okait. Magyarországnak mindig meg kellett védenie szabadságát a külföldi hatalmakkal szemben.

Így az 1956-os felkelés az egyetlen fegyveres forradalom volt

a szovjeturalom ellen. Ez a tény is nagyon sokat megmagyaráz a jelenből.

Manapság, amikor a nemzeti öntudatok ismét megerősödnek, akkor Magyarország úgy érzi, hogy történelmi tudatát és visszaemlékezését félreértik.

A sajtóbeszámoló úgy építi fel a német vagy a nemzetközi sajtó vizsgálatát (az utóbbit kisebb mértékben), hogy idézi a lényeges témakörökben megjelent cikkeket, amelyeket alapos analízis alá vesz és szembeállítja a tényleges helyzettel. Itt feltűnik, hogy a sajtó állításai gyakran sablonosak, felületesek és pontatlanok, aminek következtében az ország képe is eltorzul.

A helyzet differenciált bemutatása alapján az olvasó előtt egészen más kép alakul ki az adott témakörrel, mint a sajtóban olvasható. Az egyes tények és események eltűzése is torz képet ad a sajtóban az országról. A sajtóbeszámoló megemlíti azt is, ha egyetért a cikkek valamelyik állításával, vagy ha kevésbé súlyosabbnak látja őket, akkor relativizálja a kijelentéseket.

A sajtóbeszámoló tájékoztat a fő témákról, kritikus hozzáállással 24 oldalon, beleértve a sajtóforrások felsorolását is. Mindezt rövid beszámolóban nem lehet részletesen elemezni.

A fő témák: jogállamiság, a hatalom elosztása, az igazságügy függetlensége, a választási jog, a média, a szociális igazság és a korrupció, antiszemitizmus, hajléktalanok, a roma kisebbség helyzete.

A sajtóbeszámoló munkacsoportja összefoglalásában megállapította, hogy Magyarország jelenleg szabad, demokratikus jogállam, amelyben a sajtót nem cenzúrázzák, a kormány nem támogatja az antiszemitizmust, sőt ennek leküzdésére néhány fontos lépést tett.

A munkacsoport tájékozódó megbeszélései alkalmával úgy látta, hogy néhány kritikus megjegyzés a sajtóban a magyar kormányról talál, nagyon sok állítás viszont eltűzött és szakmailag is hibás.

Egyetlen ország, vagy kormány nincs hiba nélkül. A munkacsoport szükségesnek tartja a párbeszédet a sajtó és Magyarország között, amely kritikát is foglalhat magában, de ez nem lehet egyben ítélkezés is. Ugyanakkor szükségesnek tartják, hogy a sajtó szélesebb körű tájékoztatást adjon Magyarországról, amelyhez olyan személyeket is be kell vonni, akik Magyarországon, vagy itt Németországban alaposabban ismerik az ország helyzetét. Azaz, a sajtónak szélesebb körű tájékozódásra van szüksége, mint eddig.

A DGAP beszámolója nagy jelentőségű és jövőbe mutató munka, azért, mert a sajtóban nagyobb objektivitást, alaposabb ismereteket kíván Magyarországról és minden előítélet nélküli tájékoztatást. A szerzők munkájukkal pozitív és jövőbe irányuló utat mutattak a Magyarországról szóló sajtóbeszámolók szerzőinek és a média szerkesztőségeinek.

Elismerés illeti a munkájukat.

Harsay György

Beszámolók tag egyesületeink rendezvényeiről

Ludas Matyi bábelőadás Stuttgartban

Október 18-án délelőtt óriási érdeklődés kíséretében, nagy sikerrel előadta az Aranykapu bábszínház/ Vaga Banda Társulat Miskolcra a Ludas Matyi bábjátékot.

Amint a képeken látható, kb. 70 gyerek és 50 felnőtt élvezte a színvonalas műsort. Az első részben kézműveskedés volt, ahol a gyerekek szalmából angykált készítettek. Ezután gyerektáncból következett. A szünet után elkezdődött a Ludas Matyi előadás.

Gyerekek és felnőttek egyaránt sokat nevettek Ludas Matyi csínyjein, ahogy túljárt Döbrögi uram eszén. A művészeket az előadás

után vastappsal jutalmazta meg a lelkes közönség.

Ezúttal szeretnék az Erdélyi Világszövetség, minden gyerek és család nevében köszönetet mondani a BUOD anyagi támogatásáért. Ez teszi lehetővé azt, hogy az itt élő magyar gyerekek felejtethetetlen élményekkel gyarapodjanak és megismerjék a gazdag magyar népmesevilágot, népzeneinket és tárgyi kultúránkat.

Jekelfalussy-Koppány Nadin

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Rezeda Hagymányos Magyar Tánc- és Zenetámogatók Egyesülete

Az élő néphagyomány-ápolás szerepe Őrkőtől, Jobbágytelkétől Lengyeltóti és Székesfehérváron át Frankfurtig – Beszámoló a 2015. október 31-i frankfurti néptáncoktatásról, viseletbemutatóról és táncházról

Egyesületünk idén negyedik alkalommal rendezte meg hagyományos, magyar néptáncok oktatásával egybekötött táncházát Frankfurtban, mely ez alkalommal kézműves foglalkozással és viseletbemutatóval is kiegészült. Társsszervezői támogatásával a BUOD is nagyban hozzájárult ezen kultúresemény megvalósításához, mely kettős célt szolgált. Egyrészt a már megszokott kalotaszegi és mezősi örökzöld dallamok mellett az őrkői cigánytáncok virtuóz ritmikájába kóstolhattunk bele a székesfehérvári Galiba zenekar jóvoltából. Másrészt a kárpát-medencei népviseletek sokféleségébe nyerhettünk betekintést a kiváló népviselet-készítő páros, a Lengyeltótihoz hozzánk érkezett Rimóczi házaspár, Hajnalka és László segítségével. Az általuk készített és a táncház alatt kiállított közel 100 különböző viselet sokszínűségét, a bemutató során elemzett egyes viseletek életkorral, illetve gazdasági helyzettel összefüggő változatosságát a frankfurti Rezeda táncscsoport jobbágytelki táncbemutatója és az oktatott őrkői cigánytáncok dallam- és motívumvilága tovább gazdagította.

Az erdélyi Sepsiszentgyörgy tözsomszedságában található Őrkő roma település egyedi népi kultúráját és zenei hagyományait a táncokon és dalokon keresztül ismerhettük meg. Dallamvilágában a lassú, a rományos és a csingerálás egyre gyorsabb ritmusára pörögtek forogtak a lányok, asszonyok, avagy ide vonatkozó tájszóval a „gádzsik” és a „csajok”, miközben forgatták őket és csapásoltak a párjaik, a „manusok” és a „csávók”. Röpültek a szoknyák, pattogtak az ujjak, csapkodtak a tenyerek, és mindenki átélhette pár óra erejéig azt a társadalmilag elfojtott ösztönös elemi életerőt és tudat alatti, mindannyiunkban rejlő improvizatív kreativitást, ami most napfényre kerülhetett. Ez a kötetlenség és szabadság a cigány kultúrában aktívan élt és lüktetett, amit a XX. század közepéig a cigány muzikusok tehetségének és virtuozitásának elismertsége tükrözött népszerűségükkel párosulva az egész Kárpát-medencében. Sajnos, az ezt követő társadalmi változások a cigányok életkörülményeinek megváltozását hozták magukkal, a technikai modernizáció pedig a hagyományos cigány népzene iránti társadalmi igény hanyatlásával, a cigány muzikusok széles tömegek szórakoztatásában betöltött szerepének elvesztésével járt. Ez mind korlátozó tényezőként hatott erre a népi kreativitásra, ami miatt a cigány kultúrából is lassan kikopik, és a szokások megritkulásán, kifakulásán keresztül a néptánc és a hagyományos instrumentális cigány népzene folyamatos visszaszorulását okozza. Az eltűnőfélben lévő roma táncos és muzikális hagyományok ma már Őrkön is csak egy kis réteg, csak pár család ünnepeire, összejöveteleire korlátozódnak, tudtuk meg Rimóczi Lászlótól, aki hivatásból kifolyólag került először kapcsolatba az őrkőiekkel. Közelebbről megismerve őket, az első találkozást az összebarátkozás, a táncos, kulturális hagyományok eltanulása és az őrkői roma keresztényülei révén a kereszténység felvétele követte. Ebbe a jelenleg már alig megtalálható értékekkel bíró, modernizálódásában hanyatló, társadalomból kirekesztett zárt cigány közösség világába engedtek nekünk egy rövid bepillantást Rimócziék, megcsillantva azokat a gyöngyszemeit ennek a kultúrának, ami miatt érdemes odafigyelnünk, hogy az őrkői cigányok rossz életkörülményeinek torzító képen át mégis megláthassuk a bennük rejlő igazi értékeket. A cigány zenészek évszázadokon át mindig is ismerték és felhasználták a mellettük, körülöttük élő népek, magyarok, románok, szászok és zsidók hagyományos motívumait, dallamait, ötvözve a saját zenei elemekkel. Ezzel a kulturális ötvösmunkával konzerválták nemcsak a saját,

hanem a többi nép dallamvilágát is. Ezen értékeik fejlesztése, az eredeti népzene és néptáncosok felkarolása, az erre tett erőfeszítések támogatása fontos lépés a kulturális örökségünk megőrzésében, életben tartásában és továbbadásában.

Rimócziék, amikor éppen nem viseleteket varrnak vagy táncot oktatnak, gyakran járnak Erdélyben, Magyarország viseleteiben gazdag tájain, néprajzi múzeumokban, tájházakban szebbnél szebb megmaradt hímzések, nyargalások, zsinórozások, egyedi, eredeti viseletdarabok mintái után kutatva, hogy azokat megörökítve otthon hű másolatokat tudjanak készíteni. Így jutottak el Marosszék egy kis eldugott falujába, Jobbágytelkére is, ahol még mindig élő hagyományörzés folyik. Száz évvel ezelőtt Bartók Béla volt az első, aki fonográfjával rögzítette ennek a falunak a népdalait. Az ő nyomdokait követve gyűjtött népdalokat Vavrinecz András, a Bekecs és a Galiba zenekar primása is, aki jelenleg Budapesten a Hagymányok Háza Folklórdokumentációs Könyvtárának zenei könyvtárosa, szakmai tanácsadója. Általa az eredeti népzenei, néptáncos gyűjteményben Martin György gyűjtései, a volt Néptáncosok Szakmai Háza felvételei, valamint a néptáncos, népzenei „mozgalom” 1981 utáni különböző eseményei találhatók megörökítve. Tőle tudtuk meg, hogy a Jobbágytelki Népi Együttest Balla Antal alapította 1945-ben. Az együttes először kórusként, majd később táncosokkal kibővülve népi együttesként működött. A maig is aktív, Anti bácsi halála után Orbán Kálmán vezetésével megújult és a mai napig sikeresen működő ifjúsági táncscsoport, a rendszeres bálók, táncházak, évente megrendezett táncbörök, a falumúzeum mind-mind hozzájárultak, hozzájárulnak ahhoz, hogy megmaradjon, tovább éljen a helyi magyar kultúra a közösséggel együtt. Ebben a színmagyar faluban maig is módot találunk a békés együttélésre a székelyek a helyi roma családdal, a szomszédos falvakban lakó, az eszterán dolgozó románokkal. Ennek hírért az évente megrendezett táncbörök nemzetközi résztvevői viszik szét a világban. Rimócziék a szépen díszített mellyesek, gazdagon pántlikázott barna szoknyák, zöld süjtásos lájbik, székelyharisnyák eredeti mintáinak elkészítésével, a Rezeda táncscsoport pedig a jobbágytelki jártatos, forgató, verbunkos tánclepek megtanulásával, németországi bemutatásával járul hozzá a népművészet és a néphagyományok megőrzéséhez, éltetéséhez.

Ezek a ruhadarabok, akárcsak a táncmotívumok vagy a dallamok, ereklék és szimbólumok egyben. A ruhadarabok büszke viselői, a táncosok és a zenészek, valamint a nézők, hallgatók számára is. A letűnt Haza és a Nemzet erekléi és a jövőbe vetett hit szimbólumai.

Nekünk, Németországban élő magyaroknak ez az egyedi népzene és táncvilág, népviseletek és népi kultúra világíthat rá egy-egy magyar történelmi tájra, Trianon után a mai Magyarország határain kívül rekedt, még mindig magyarnak megmaradt közösségre, vagy egy közös, békés magyar-cigány, magyar-román egymás mellett élésre. Ezen értékeink megőrzése, újra és újra felismerése, továbbadása az utódainknak, illetve ezek bemutatása a körülöttünk élőknek példaként

és célként szolgálhat a mai identitásválsággal küzdő, többnemzetiségű, multikulturális európai országok számára a saját népi identitásuk és nemzeti értékeik megőrzésében, valamint a különböző kultúrák békés egymás mellett élésének érdekében.

dr. Csikós János

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Segítség a Hugo Hartung Emlékmúzeumnak

Székkutas polgármestere, Szél István, egy ideje a visegrádi Szent György Lovagrendhez fordult támogatásért. A dr. Brzoska házaspár, az „Ehinger Bibliothek – ungarische Literatur in deutscher Sprache” vezetői, akik mindketten a lovagrend tagjai, felkarolták a kérést, és különböző nézőcsoportoknak magánúton bemutatták a Hugo Hartung nyomán készült, „Ich denke oft an Piroshka” című filmet, s ez alkalmából adományt kértek. Így összesen 1100 euró gyűlt össze, mely összeget ünnepélyesen a székkutasi községhezán adták át. Mivel Hugo Hartung leánya édesapja sok személyes tárgyát Székkutas községnek ajándékozta, a község időközben emlékszoobát rendezett be. Ez elsősorban német nyelvterületről érkező turistákat hivatott ide csalogatni. Az ottani Kutaspuszta Vendégház a Brzoska házaspárral magyar és német nyelvű reklámozást állított össze. A szinte minden német által ismert filmben kiadós „mulatságot” ünnepelnek. A vendégház éppen ilyen rendezvényt kínál. Nemrégiben a Duna menti Ehingenből, Esztergom testvérvárosából érkezett csoport mulatott ott cigányzenét hallgatva, táncolva, ízletes pörkölt, pálinka, bor és különböző torták mellett. Mindenkit lenyűgözött az esemény, s mindenki megtanulta, milyen is egy igazi „multság”. A község tervei szerint az emlékszoobát az eredeti állomásépületben rendeznék be, ahol még most is, mint a filmben, piros sapkás, tárcsás (palacsintasütős) vasutas van szolgálatban.

Az „Ehinger Bibliothek” kezdeményezése így közvetlenül hozzájárul a turizmus előmozdításához, s ezzel a Székkutas környéki puszták lakosságának támogatásához.

dr. Wolf Hans Brzoska

Hugo Hartung és a Brzoska házaspár

Vadrózsa Hagen

„Adjon Isten békét, kedvet!”

Ennél találébb címet nem is lehetne adni a Magyar Örökség-díjjal és a Cornelius-díjjal kitüntetett nagyváradi Kiss Stúdió Színház művészei által Hagenben ezúttal bemutatott színpadi játéknak.

Hisz valóban béke kell ahhoz a szinte misszionáriusi tevékenységhez, amit a két művész évtizedek óta magára vállal, hogy mindig újra és újra kikeressék és összeállítsák a magyar irodalom bőséges kincstárából az elképzelésüknek megfelelő anyagot.

Idei turnéik műsorát vezérfonalként kísérte végig magyarságunk, szülőföldünk, keresztény mivoltunk, emberi értékeink megőrzésének, megtartásának gondolata.

A színpadi játék kezdetén és végén a magyar szent korona szimbolizálta nemzetünk egységét, bármelyik országban is élünk.

Az előadás során Ady Endre, Wass Albert, Zilahy Lajos, Nagy Endre, Sütő András, Juhász Gyula és mások versei, művei, valamint ének-

számok (köztük Várad himnusza is, amely Dutka Ákos versének megzenésítése) hangzottak el, művészi összeállításban, színjátékszerűen. A zenei aláfestés és a jelmezek még fokozták a sokoldalú színművészek által keltett, néha könnyekig is megható, szívhez szóló hangulatot, de kacagásra is volt bőven lehetőség. A műsor Vörösmarty Mihály Szózat c. versével zárult.

A környék magyarsága ismét hálásan köszönte, hogy erejüket nem kímélve, fáradságot nem ismervé viszik a magyar színház élményét a szórvány magyar területekre.

(Ezúton is köszönjük a BUOD-nak, hogy támogatásával hozzájárult ezen értékes est megvalósításához!)

Münnichné Ákontz Ildikó

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Jótekonysági gulyásbéd 2015. május 17-én a Vajdasági Magyarok Németországi Szövetsége rendezésében

Mint minden évben, az idén is megszervezte a Vajdasági Magyarok Németországi Szövetsége a jótekonysági gulyásbédet Darmstadt-Griesheimben. Kedves vendégeinket körlevél formájában értesítettük, azon kívül a rendezvényt ismertette a Frankfurter Magyar Katolikus Egyházközség körlevele is. A meghívóban külön kihangsúlyoztuk, hogy a rendezvény jótekonysági célokat szolgál, a tiszta bevételt a délvidéki magyar szegény sorsú diákok támogatására továbbítjuk a szabadkai székhelyű Kosztolányi Diáksegélyező Egyesületnek.

A vendégeket, mint minden évben, megkértük, hogy idejében jelezzék a szervezőbizottságnak a jövetelüket, hogy a bevásárlásnál, az ételek előkészítésénél megfelelő mennyiséget tudjunk készíteni. Körülbelül 160 személy jelezte a részvételét. De tapasztalatból tudtuk, hogy sokan az utolsó pillanatban határoznak, és bejelentkezés nélkül megjelennek a rendezvényen, így kb. 230 személy számára készült étel.

A jótekonysági rendezvény római katolikus szentmisével kezdődött 11 órakor a darmstadt-griesheimi Szent Kereszt-templomban. A vendégek és a hívek megtöltötték a templomot, sokan álltak is. A misét a Frankfurter Magyar Egyházközség plébánosa, ft. Takács Pál celebrálta. Vele együtt misézett és szentbeszédet mondott T. Balla Imre Atya székelyudvarhelyi segédlelkész. Tekintve, hogy a Szent Kereszt-templom közösségi termei átalakítás alatt vannak és vendégek befogadására különben is kicsinek bizonyultak volna, így a rendezvény a közeli darmstadt-griesheimi Szent termeiben és kertjében folytatódott.

István Király-templom közösségi Szerencsére az időjárás is kedvezett, így sokan a kerti asztaloknál foglaltak helyet. A vendégeket megérkezésükkor a kertben négy bogrács várta, melyekben a szakácsok az illatozó gulyást készítették. Miután a vendégek megvásárolták az ételbonokat (egy adag gulyás 8 euróba került), helyet foglaltak és nekiláttak a falatozásnak. A gulyáshoz kenyeret és savanyú uborkát tálaltak. Mindenki dicsérte a gulyás finom ízét. Az italokat mindenki maga választotta ki és vásárolta meg. A gulyásbéd kávéval és süteménnyel zárult. A különböző finom édességeket a háziasszonyok készítették és bocsájtották térítésmentesen rendelkezésre a rendezvény céljaira. A kalács darabjáért 0,50-1,0 eurót kellett fizetni.

A rendezvény nagyon jó hangulatban telt el és 15.00 óra körül végződött. A gulyás mind elfogyott. Sajnos, sokaknak már nem jutott, akik szerettek volna hazavinni egy vagy több adagot. Többen a vendégek közül segítettek a rendezvény után a rakodásban, takarításban. A tiszta bevétel kisebb adományokkal 1000 euróra egészült ki, mely összeg négy diák támogatását biztosítja a következő, 2015/2016-os iskolaévben. Ki kell hangsúlyozni, hogy a szervezők minden munkát önkéntes alapon, térítésmentesen végeztek.

dr. Lázár Tibor

A zalaegerszegi Kalimpa Színház előadása Stuttgartban

Július 4-én délután 16 órakor rekkenő hőségben csillogó szemmel várta az izgatott gyereksereg Benedek Elek: Az égig érő fa című meséjét. A párvát kereső királyleány és a kiskondás egymásra találását 40 percig különböző dobok és xilofon hangzása kísérte, aláfestve a mese izgalmas jeleneteit. A gyerekek és felnőttek egyaránt megbabonázva ültek a műsor végéig.

A művészek Zalaegerszegről érkeztek, egy bábjátékos és két hivatásos zenész adta elő a műsort. Köszönjük nekik a színvonalas előadást.

Tamás Péter

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Ulmi Magyar Kultúregyesület: „Interkulturelles Fest”, avagy fesztivál az Unterer Kuhbergben

2015. szeptember 27-én, vasárnap, kedves esemény színhelye volt az Ulmi Magyar Kultúregyesület és két török egyesület székhelye, az Unterer Kuhberg udvara.

Brazilokkal, törökökkel és erdélyi szászokkal karöltve közösen rendeztük meg a kultúránkat, zenénket, táncainkat és nem utolsósorban ételeinket is felvonultató bemutatót.

A sátrakkal, asztalokkal és padokkal berendezett udvaron a kissé őszi, de kellemes idő is kedvezett az összejövetelnek. Szép számmal jöttek a látogatók, bár sajnos a vártnál alacsonyabb volt a részvétel. Nagyon örültünk azonban annak, hogy százalékos arányban a mi egyesületünk képviseltette magát a legtöbb résztvevővel.

Nagy tetszés és elismerés fogadta a brazilok által szervezett ütős zenekart és szamba táncosokat, valamint a magyar Csöböröcsök néptáncgyűttes táncosait. A török művészeti bemutató sajnos elmaradt.

Csőböröcsök
néptáncsoport

A stuttgarti magyar Csöböröcsök néptáncsoport vezetője, Kemény József elmondta, hogy az együttes több mint három évtizedes múltra pillanthat vissza. Már a hetvenes évek közepén létrejött a katolikus misszió keretén belül Ungarische Künstler und Folklore Ensemble e. V. néven a táncsoport és egy kórus. Eredeti néptáncokat táncolnak Magyarországon és Erdély különböző vidékeiről, hiszen nemzeti értékünk egyik legnagyobb kincse a magyar néptánc. A bemutató után rövid közös táncra invitálták a vendégeket. Kéz a kézben táncolt az erdélyi szász a törökkel.

A bemutatók előtt és alatt minden résztvevő egyesület felvonultatta jellegzetes ételeit is, így a jelenlevők megkóstolhatták a brazil babgulyást, amit rizzsel, paradicsomos, chilis szósszal, őrölt maniokagyökérrel készítettek, a török köftét, bureket, a baklavát és nem utolsósorban a finom magyar lángost, a Töki-Pompost, a kürtöskalácsot, de leginkább az igazi gulyást, amit Szécsényi Kati és Baczur Magdi főzött és az utolsó cseppig elfogyott.

A magyar sátor

Meg kell említenem még a nemcsak az ízlelőbimbóknak, hanem a szemnek is élvezetet kínáló süteményeket, amelyeket egyesületünk hölgytagjai készítettek, és amelyeket nehéz volna felsorolni, de végigkóstolni sem sikerült mindenkinek. Ezek közül is kiemelkedett a hatyú formájú képviselőfánk, amit Rottler Edit sütött.

A fesztivál sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a török egyesülettel már tervezzük a következő rendezvényt a közös történelmi múltra való tekintettel, amiről a török egyesület vezetője nem is tudott eddig.

Kocsis István

Hattyú
képviselőfánk

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Magyar Katolikus Egyházközség Frankfurt Október 23-i ünnepség Frankfurtban

Ebben az évben kellemes őszi időben tartottuk az október 23-i forradalom 59. évfordulója alkalmából az ünnepséget a frankfurti Magyar Katolikus Egyházközség területén.

A délutáni ünnepi szentmisét a „Boldogasszony Anyánk” éneklésével fejeztük be, ezt Karakas Zoltán ösztöndíjas népviseletben kecskedudával kísérte.

Ezt követően az udvarban álló kopjafánál gyülekeztünk, ahol méceszt gyújtottunk és koszorúztunk. A düsseldorfi magyar főkonzulátus részéről Szegner Balázs főkonzul is koszorút helyezett el a kopjafánál. Dr. Klement Kornél ünnepi szónoklatával és cserkészaink szavalásával emlékeztünk az 56-os forradalom hősi halottaira és áldozataira. A megemlékezés végén elénekeltük a magyar és erdélyi Himnuszot.

Az ünnepi előadás témája Mindszenty József bíboros, hercegprímás és esztergomi érsek életének és munkásságának bemutatása volt, így tisztelve pappá szentelésének 100., bíborossá kinevezésének 70. és halála 40. évfordulója alkalmából. Közösségünk ezzel az előadással régi kívánságát teljesítette, hiszen Mindszenty József (1892–1975) bíboros fáklyaként világított és figyelmeztetett Magyarország történelmének legsötétebb időszakában.

Az ünnepi előadásra filmösszeállítással készültünk, ezen keresztül igyekeztünk bemutatni, illetve összefoglalni Bíboros úr életét, munkásságát, vértanúságát és hatását a korabeli társadalmi időszakokra. (Köszönjük az mtv hozzájárulását a Duna Tv-ben bemutatott felvétel (Tanúságtevők – „Állok Istenért, Egyházért, Hazáért”) levetítéséhez. Az előadás az interneten is elérhető filmrészletekkel lett kiegészítve, teljes képet adva a Bíboros úr életéről.)

Mindszenty József 1892. március 29-én, Pehm József néven látta meg a napvilágot a Vas megyei Csehimindszenten. A szombathelyi premontrai főgimnáziumban érettségizett, ahonnan egyenesen vezetett az útja a katolikus papnevelő intézetbe, amelynek elvégzése után 1915. június 12-én szentelték pappá. 1917-től Zalaegerszegen volt gimnáziumi hittantanár. Az 1918–19-es forradalmak idején politikai okokból letartóztatták, majd a Tanácsköztársaság alatt internálták. 1919 októberétől ismét Zalaegerszegen volt plébános, 1924-től címzetes apát, 1937-ben pápai prelátus lett. 1944. március 15-én szentelték püspökké, és helyezték a veszprémi egyházmegye élére. Felszólalt a felvidéki magyarság deportálása, a délvideki magyarok tömeges lemészárlása, a német kitelepítés embertelensége miatt, az ítélet nélkül bebörtönözöttek és internáltak érdekében. Mentette a meggyőződésük vagy származásuk miatt üldözötteket, szót emelt a Dunántúl hadszíntérré változtatása ellen, amiért 1944 őszén a nyilasok Sopronkőhidára hurcolták. 1945-ben, szabadulását követően visszatért Veszprémbe.

1945 őszén esztergomi érsekké szentelték, majd a következő évben bíborossá. Mint prímásnak kötelessége volt a társadalmi élet erkölcsi vonatkozásainak segítő szándékú figyelése és jóakaratú bírálata. Következtesen kiállt az alapvető szabadságjogok érvényesítéséért és ragaszkodott az egyház társadalmi szerepének megőrzéséhez. Nyilvánosan emelt szót az 1947. évi választási csalások és az egyházi iskolák államosítása ellen.

1948 karácsonyán letartóztatták. Tes-

tileg-lelkileg megkínózták, s hazug vádak alapján 1949. február 8-án első fokon, július 6-9-én másodfokon életfogytiglani fegyházra ítélték, ami a keresztény világban nagy fölháborodást váltott ki. XII. Pius pápa megdöbbenéssel tiltakozott az igazságtalan és jogtipró ítélet ellen, az ENSZ közgyűlése pedig megbélyegezte a kormány eljárását és nemzetközi sérelemnek nyilvánította a bíboros bebörtönzését. 1955-ben börtönbüntetését megszakították, Felsőpeténybe vitték, ahol házi őrizetbe került.

Az 1956-os forradalom idején, kiszabadítását követően, 1956. október 31-én katonákból és felkelőkből álló népes csoport kísérete Rétságáról Budapestre. November 3-án este rádióbeszédben szólt a nemzethez. Másnap a szovjet támadás hírére az Egyesült Államok nagykövetségére menekült, ahol menedékjogot kapott. 1957. március 9-én bejelentették, hogy ítélete hatályban van, majd 1962-ben – távollétében – 1956-os szerepéért is elítélték.

1971. szeptember 28-án előzetes megállapodás alapján elhagyhatta az amerikai követséget. Utolsó éveit Bécsben töltötte, ahol haláláig a Pázmáneum épületében lakott. Lelkiismereti kötelességének érezte, hogy a világban szétszóródott magyarokat hitükben és magyarságukban erősítse. Ezért intenzív lelkipásztori munkába kezdett, nyugat-európai városokban és búcsújáróhelyeken fölkereste a magyarok sokaságát, hosszabb lelkipásztori útra indult Kanadába, az USA-ba, Dél-Amerikába, Dél-Afrikába, Ausztráliába, Új-Zélandba. A magyarok mindenütt lelkesedéssel és tisztelettel fogadták.

Mindszenty József bíboros 1972. május 22-én, Pünkösdtől hétvégén látogatott el Frankfurtba és tartotta szentmiséjét a dómban, mintegy 2000 hívő előtt. Megáldotta a magyar Himnusz éneklőket, szem nem maradt szárazon. Fogadta a Magyar Egyházközség vezetőségét, hosszan elbeszélgetett szeretett magyar híveivel, intve őket, hogy őrizzék meg katolikus hitüket és magyarságukat. Ambrus Szaniszló frankfurti magyar lelkész, aki európai útjain gyakran a kíséretében volt, témáiról, azok előadásmódjáról és emberi magatartásáról így nyilatkozott: „Egyszerű és érthető, régi és mindig új isteni igazságokat hirdet és példáz. Azokat, amelyekért helytállt életével és amelyeket ma is egyetlen igaz útnak tart népe és az egész világ számára. Beszédeiben nem keresi a tetszést, nem beszél magáról, a szenvedésekről, megaláztatásokról, nem lázad és nem vádol...”

1975. május 6-án halt meg Bécsben és Mariazellben temették el. Sírköve felirata: JOSEPHUS CARDINALIS MINDSZENTY/ PRIMAS HUNGARIAE/MDCCCXCII – MCMLXXV/VIXIT ET VIVAT PANNNONIAE SACRAE (Mindszenty József bíboros, Magyarország primása 1892–1975. Élt és él a szent Pannoniáért.)

A rendszerváltozás után, 1990. március 14-én a magyar parlament Mindszentyt is koncepciós per áldozatának nyilvánította, ezzel rehabilitálta, majd 2012-ben a Legfőbb Ügyészség kimondta teljes körű jogi, erkölcsi és politikai rehabilitálását. Mindszenty József bíboros Mariazellből hazahozott hamvait 1991. május 4-én helyezték végső nyugalomra az esztergomi bazilika primási sírkápolnájában. Boldoggá avatási eljárása folyamatban van.

„Állok Istenért, Egyházért, Hazáért, mert ezt a kötelességet rója rám a nagyvilágon legárvább népem történelmi szolgálata. Nemzetem szenvedése mellett a magam sorsa nem fontos.”

Tanúságot tett a Krisztushoz és az Egyházhoz való hűségről, valamint a hazaszeretetről. Neve és emléke örökre áldott – mondta róla II. János Pál pápa.

Adja Isten, hogy a nagy magyar hitvallónak és vértanúnak a tanítását ne csak meghallgassuk, hanem kövessük is!

Stolmár Ede

Beszámolók tagegyesületeink rendezvényeiről

Deutsch-Ungarische Gesellschaft Köln-Bonn e.V.

Beszámoló nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából tartott ünnepi megemlékezésünkről és kirándulásunkról – Aachen és a hármashatár (D-NL-B), 2015. október 24.

Nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából a Német–Magyar Társaság Köln-Bonn (DUG Köln-Bonn e. V.) elnöksége – hagyományörzésükben – ismételt kirándulást szervezett egy olyan helyre, amelyek a magyar történelemmel szoros kapcsolatban áll. Ez alkalommal a választás az aacheni dóm magyar kápolnájára esett.

Jóllehet Köln nincs messze Aachentől, a Kápolna létezéséről nagyon kevesen tudtak a kölni fiatalok közül. Ugyancsak kevesen ismerték Aachen, valamint az aacheni dóm történetét.

Ahhoz, hogy a város történelmét alaposan megismerjük, német nyelvű idegenvezetést rendeltünk, amely során nagyon sok érdekes információval látott el lengyel származású, de már negyed évszázada Aachenben élő kedves idegenvezetőnk.

Az aacheni városnézés előtt azonban „saját szervezésben” akartuk megtartani ünnepi megemlékezésünket a magyar kápolnában. A kápolna történetéhez a Wikipedia információit vettük forrásul:

Az Aachenfährtnak (aacheni zarándokút) nevezett aacheni búcsújáróhely Nagy Károly idejétől létezik. Az aacheni magyar kápolna – az aacheni székesegyház egyik mellékkápolnájának – története pedig akkor kezdődött, amikor I. Lajos magyar király és édesanyja, Piast Erzsébet magyar királyné figyelme a kegyhely felé fordult. Azóta magyar búcsújáró hely, amikor Nagy Lajos anyja 1357-ben fényes kísérettel Aachenba zarándokolt.

A székesegyház régi idők óta híres kegyhely volt, Magyarországról is, különösen minden hetedik évben nagy embertömeg zarándokolt. Erzsébet királyné, Károly Róbert özvegye, Nagy Lajos anyja, 1357-ben nagy kísérettel járt a templomban, ahol találkozott IV. Károly német-római császárral és Anna császárnéval is. Nagy Lajos az 1364-es zarándoklás alkalmával tett nagy alapítványt a magyar kápolna építésére és két magyar pap tartására. A kápolna 1367-ben készült el gótikus stílusban; az alapító oklevél az egyházi szereket, kegytárgyakat is leírta, amelyekkel ugyancsak Nagy Lajos látta el a kápolnát.

A Nagy Lajos-féle épület az idők folyamán lepusztult, így Mária Terézia újat építtetett a helyére, barokk stílusban (1776). Napjainkban a magyar kápolnában őrzik az aacheni dóm kincstárát, ennek legnevezetesebb darabja a négy „nagy” ereklye: Szűz Mária ruhája, Szent József harisnyái, a kendő, amelyen Keresztelő Szent János feje feküdt, illetve a ruha, amely a kereszten függő Jézust fedte. Szintén megtalálható a kincstárban Nagy Károly ezüstkoporsója, aranyzománc mellszobra, vadászskürtyje. A Nagy Lajostól adott felszerelésből ma csak két gyertyatartó, két ereklyemutató és három kép van meg, ezeken kívül van még két nagy és két kis magyar címer és két kis lengyel címer. A magyar kápolnában Szent László, Szent Imre és Szent István koronás alakjai állnak.

A kápolna látogatása szorosan fűződik a 2010. évi októberi ünnepi kirándulásunkhoz is, amikor is a Rajna menti Andernachba látogattunk és ott, a Mariendombban az ún. magyar keresztnél (Ungarnkreuz) tartottuk ünnepi megemlékezésünket. A magyar kereszt azoknak a magyar zarándokoknak volt az ajándéka az andernachi polgárok részére, akik Magyarországról a 14. század első felében az aacheni magyar kápolnába zarándokoltak, és útközben megpihenve Andernachban szállást és étkezést kaptak a helyi lakosságtól.

A megemlékezést követő városnézés során sok minden más információ mellett „döbbenettel” vettük tudomásul, hogy a „mi” kölni dómunknál az aacheni dóm mintegy 200 évvel idősebb. Ugyancsak akkor tudatosult, hogy ez a határ menti és a német történelemben nem számottevő város igen nagy történelmi múlttal rendelkezik.

A városnézést követően kíváncsiak voltunk az Aachen belvárosától néhány kilométerre található ún. Dreiländerpunkt-ra is.

Aachen Németország legnyugatabbra fekvő városa. A város mellett húzódik a holland és a belga határ.

Hollandia köztudottan sík vidéken fekszik. De kb. öt kilométerre Aachen belvárosától, a hármashatár találkozásánál van Hollandia legmagasabb pontja, az ún. Vaalserberg, a vaalsi hegy, amely a német-holland határ holland oldalán fekvő Vaals városáról kapta a nevét. A „hegy” 322 méter magas, a kontinentális Hollandia legmagasabb

pontja. Hangsúlyozandó, hogy a kontinentális Hollandia, hiszen Hollandia ténylegesen legmagasabb pontja a karibi Saba szigetén található, amely szigetet közigazgatásilag 2010. óta egyesítettek Hollandiával (Mount Scenery vulkán, 877 méter).

A hármashatár német részről gyakorlatilag nem közelíthető meg. Ahhoz, hogy gépkocsival vagy gyalog feljusson az érdeklődő, Hollandián vagy Belgiumon keresztül kell megtenni az utat. Mi gyalog jutottunk fel úgy, hogy a német határig városi tömegközlekedéssel utaztunk, onnan pedig gyalogolva tettük meg részben holland városi szakaszon, részben pedig erdei úton a mintegy 3 km-es utat fel „a hegyre”.

1919-ig a hármashatár ráadásul négyeshatár volt. A német, holland és belga területen kívül itt volt található a közel száz évig független törpeállam, amely a semleges Moresnet (Neutral Moresnet) nevet viselte. A belgák 1919-ben annektálták a területet, és ma a vallon Belgium részét képezi. A törpeállam egykori létezését emléktábla őrzi a hármashatárkö mellett.

A hármashatáron több turistaattrakció is található. Leglátogatottabbak ezek közül a hármashatárköttől 6 méterre, de már belga területen álló 50 méter magas Balduin-torony (nevét a belga királyi családról kapta), ahonnan szép idő esetén messze be lehet látni mindhárom országba. Németország felé Aachen panorámája és az Eifel-hegység látványa kápráztatja el a turistát, belga részen az Ardennek nyúlányai láthatók, Hollandia felé pedig egészen a 30 km-re lévő Maastrichtig ellátni. Mi szép időt fogtunk ki.

Ugyancsak kedvelt turistacélpont a holland területen lévő, a hollandok és az angolok által oly nagyon kedvelt labirintus. A rengeteg kitérővel tarkított növényútvesztőn mintegy 45 perc alatt lehet eljutni a célig, amennyiben nem téved el az ember közben.

Mind a belga, mind a holland részen éttermek, büfék kínálják nemzeti konyhájuk legjavát.

A kimerítő, de rengeteg élményt nyújtó program után jóleső érzéssel érkezünk meg Kölnbe. Szép volt ez a kirándulásunk is.

Mervai Péter

A hármashatárnál

Útközben a hármashatárhoz, a holland-német határköveknél

Kőrösi Csoma Sándor-program mentorai és ösztöndíjasai

Mentor	ösztöndíjas
 Brunsvik Teréz Társaság Berlin Pein Gabriella	 Szettele Katinka A Duna mellől, Bajáról származom, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen szereztem magyar-német szakos diplomát. Tanárként, ill. oktatásszervezőként dolgoztam Budapesten, továbbá mozgás- és művészetterápiával is foglalkoztam. Kamaszként lettem cserkész, majd a VanMit Néptánc Társulat tagjaként erdélyi táncokat tanultam. Érdeklődésem sokrétű, ösztöndíjasként jelenleg Berlinben tevékenykedem.
 Hannoveri Magyar Egyesület Szilágyi Szabolcs	 Ambrus István Székelyföldön születtem, a tanulmányaim Kolozsvárhoz, illetve Budapesthez kötődnek. 12 éve dolgozom a médiában, ez idő nagy részében rádiós műsorvezetőként tevékenykedtem. Úgy gondolom, hogy rendkívül fontos a közösség, amelyben élünk, és amely történetesen magyar. Ezért döntöttem úgy, hogy részt vállalom a Kőrösi Csoma Sándor program feladataiból és bízom benne, hogy sikerül németországi szervezetek munkáját segítenem az ötleteim, saját meglátásaim által is.
 Vadrózsa Néptáncsoport Hagen Münnich Ildikó	 Darabos Eszter 1993-ban születtem Székesfehérváron, Tordason élek. Az ország legkiemelkedőbb népzeneészeitől, néptáncosaitól tanulhattam. Jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem germanisztika-magyar szakát végzem, az elmúlt félévben Heidelbergben voltam Erasmus ösztöndíjas. A mesterképzés elvégzése után gimnáziumi német-magyar tanár szeretnék lenni. A néptánc és a népzene nekem nem hobbi, hanem életforma, életvitel, ez az életem.
 84. sz. Lehel Vezér Cserkészcsapat Frankfurt dr. Klement Kornél	 Karakas Zoltán A Kárpát-medence közepén születtem, a Nagykunság szívében. Iskolák, egyebek, aztán egyetem Drezdában. A korábbi érdeklődés a népzene, néptánc iránt itt talált egy táncsoportra, ahol a kecskedudával való ismeretség is kötöttet. Idegenforgalmi közgazdászként végeztem, de a családi élet és a polgári munka mellett egyre jobban erősödött a népzenei érdeklődés.
 Erdélyi Világszövetség Stuttgarti Tagozata Tamás Péter	 Fekete Bálint Vitnyédi lakos vagyok. Tanulmányaimat az Eötvös Loránd Tudományegyetem néprajz-történelem szakán végeztem. Immáron második alkalommal van szerencsém részt venni a Kőrösi Csoma Sándor Programban. Fogadószervezetem, az Erdélyi Világszövetség általános munkái és programjai mellett rendszeresen tanítok a Baden-Württembergi Konzuli Iskolában és a Stuttgarti Magyar Óvoda Egyesületnél. Remélem, hogy az elkövetkezendő időszak alatt rengeteg pluszt nyújthatok az itt élő magyar közösségeknek.
 Erdélyi Világszövetség Stuttgarti Tagozata Kemény József	 Hortobágyi Ivett A Veszprém megyei Páparól származom. Közel 10 éve néptáncpedagógusként dolgozom Budapesten és környékén. Érdeklődésem már kiskoromtól fogva kiterjedt a hagyományos népi kultúrára, és folyamatosan aktív tagja voltam olyan közösségeknek, ahol a néptánc és a népzene meghatározó szerepet töltött be. Az ismereteim elmélyítése érdekében egyetemi tanulmányaimat is ezen a területen végeztem el. Szakmai kompetenciáim és tapasztalataim alapján jelenleg a stuttgarti magyarságot segítem.
 Magyar Kultúregyesület Nürnberg Pereszlényi Erika	 Molnár Gergely Magyar-néprajz szakos tanár és muzeológus vagyok, valamint foglalkozom művelődésszervezéssel, közösségszervezéssel is. Tízéves korom óta cserkészkedem. Szűkebb pátriámnak Kecskemétet és az alföldi homokhátságot tartom. A Kőrösi Csoma Program nürnbergi ösztöndíjasaként idén már másodszor igyekszem segíteni a németországi magyar diaszpóra kulturális és közösségi életét.
 Magyar Nyelvű Evangélikus-Református Gyülekezet München Ravasz Ákos	 Szádeczky-Kardoss Csilla A Dunakanyarban, Szentendrén nőttem fel, a középiskola végéig ott is folytattam tanulmányaimat. Érettségi után gyerekkori álmomnak megfelelően tanítónői diplomát szereztem német idegen nyelvi műveltségterülettel. Később elvégeztem a tánc- és drámapedagógiát. Gyerekkorom óta cserkészkedtem és néptáncoltam. Tíz éve foglalkozom a kárpát-medencei magyar árva és nehéz sorsú fiatalok megsegítésével is. Közösségszervező, pedagógiai tapasztalataimat Münchenben igyekszem kamatoztatni.
 Burg Kastl Alumni Egyesület Dezasse Miklós	 Dunai Márk Bence Budapesten születtem. Középiskolámat a Baár-Madas Református Gimnáziumban végeztem, majd a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen szereztem diplomát történelem tanári és kommunikáció szakon. A közösségszervezés, a néptánc, a népzene, a színjátszás, a gyerekfoglalkozások szervezése, a cserkész „életforma” hosszú évek óta szerves részét jelentik mindennapjaimnak. 2013-ban első alkalommal pályáztam meg a Kőrösi Csoma Sándor Programot, melynek azóta harmadik éve lehetek része.

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Müncheni Magyar Nyelvű Református Gyülekezet

'56-os megemlékezés Münchenben

*„Áldott légy Budapest,
gyászodban, megkínztatásodban, szivárgó sebeidben,
mert csorgó véred lemossa földünk gyalázatát
és halottaid nyomán biztos lábaddal indul a szabadság!”*

Az idei év különlegesnek számított Münchenben, hiszen október 22-én dr. Áder János köztársasági elnök tartott ünnepi megemlékezést a nymphenburgi kastélyba meghívott magyar és bajor vendégeknek.

A Müncheni Magyar Nyelvű Református Gyülekezet szervezésében október 24-én tartottuk meg München magyarsága számára a hagyományos '56-os ünnepséget és megemlékezést.

Csákvári Dániel, a gyülekezet lelkésze és Ravasz Zoltán gyülekezeti tag nagyon hamar összeszedték a kis csapatot, akik lelkesen vállalták, hogy aktív részesei lesznek a verses-zenés megemlékezésnek. Zenészeket, versmondókat hívtak össze, akik a meghívott '56-osok mellett az összes megjelent magyart hozzásegítették a megtört gerincű, meghajlított gerincű nép nemzetnéemesítésére való emlékezéshez, ahogy az ünnepi beszédet mondó prof. dr. Szakály Sándor fogalmazott.

A másfél órás ünnepség alatt elhangzottak a korszakot tökéletesen bemutató versek, felvételek, naplótöredékek, komoly- és könnyűzenei darabok is felvételről, illetve helyi művészek (Láng Péter – tárogató, Joszt Ilona – zongora, DurMolOk – ének, Nagy Kálmán – zongora) előadásában.

Dr. Szakály Sándor, történész, a budapesti Veritas Intézet igazgató-

ja 30 perces előadásában beszélt a vidám tekintetű, sugárzó arcú fiatalokról, akik követelték, hogy népük visszanyerhesse a szabadságát. Egy olyan szabadságot, ami számunkra ma már szinte természetes. Olyan időszak volt az, melyben „A gyilkosok gyilkolják a gyilkosokat”. És bizony ez ellen fogtak fegyvert a fiatalok, akiknek köszönhetően a röpké 14 nap alatt a népfelkelésből forradalom, majd szabadságharc lett. Népfelkelésnek indult, hiszen hirtelen, spontán történt meg, amit senki sem szervezett. Forradalom lett belőle, mivel egy új, immáron szabad, független és európai Magyarországot akartak, s végül szabadságharccá alakult, hiszen hősiiesen harcoltak az idegen ország által küldött csapatok ellen a szabadság reményében. És bizony ez alatt a két hét alatt nemzeti színűvé vált az ország.

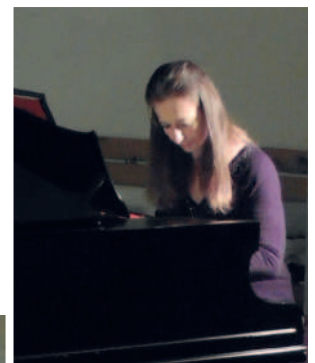
Azt gondolom, különösen szívmenlengető lehetett a ma is diaszpórában élő magyarság számára, mikor a professzor úr úgy fogalmazott, hogy bizony a nyugatra menekültek tartották fenn '56 emlékét az ünnepeikkel, megemlékezéseikkel, ezzel is reményt és biztatást adva az otthon maradottaknak, s így tudott '56 szent és sérthetetlen maradni, ez adott erőt a 30 éves várakozáshoz, mely nehéz volt ugyan, de mindenképpen megérté.

Az ünnepség végén a Székelyföldön párhuzamosan zajló eseményekre is figyeltünk, lélekben mi is kicsit ott voltunk. Erdély és Székelyföld autonómia törekvése melletti szolidaritásunk jeléül az örtüzek, lármafák gyújtásának idején közösen elénekeltük a Székely Himnusz.

Azt hiszem, az összegyűlt 160-170 fő minden egyes tagja emelkedett hangulatban indult haza a megemlékezést követő állófogadás és beszélgetés után.

Köszönjük ezt a délutánt, mely az együttes hazaszeretet érzését erősítette mindannyiunkban!

Szárdeczky-Kardoss Csilla

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Csöszttánc és szüreti koszorú Nürnbergben – magyar szüreti bált tartottak szeptember utolsó hétvégéjén

Az észak-bajorországi magyar szüreti bálók hagyományát a tavalyi esztendőben indította el a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület. Sokak igénye volt, hogy a saját vagy szüleik szülőföldjéről származó – és a kárpát-medencei magyarság egyik legjellegzetesebb népszokását és táncmultságát jelentő – szüreti multságot a borairól ugyancsak méltán híres Frankföldre is meghonosítsák, ezért a tavalyi sikeres kezdés hagyományteremtőnek bizonyult, és idén szeptember utolsó hétvégéjén ismét sor került a színvonalas báli vigasságra.

Idén is a Falkenheim vendéglő nagytermét bérelték ki a bál szervezői, és díszítették fel tradicionális módon. Az asztalokat szőlőindák és dús szőlőfürtök keretezték, magyaros virágdíszekkel kiegészítve, a terem középpontjába pedig – a magyar nemzeti lobogó mellé akasztva – az Erdélyből származó illatos szőlőfürtökkel és Rozmán Lajos egyesületi elnök felajánlásából egy üveg tokaji szamorodnival díszített szüreti koszorú került, amit éjfél után jótékonyági célból elárvereztek.

A táncter autentikus hangulatáról a marosváráshelyi Kodok László (szintetizátor) és Csiki Csaba (szaxofon) gondoskodott. A Magyar Kultúregyesület néptáncot és népzenei kedvelő tagjai csöszttáncot és karikázót mutattak be. A táncos blokkok közti szünetekben tréfás szavalatok és szüreti rigmusok is színezték az est programkínálatát.

„Szerencsés jó estét mindenkinek, Kik ma este ide eljövénnek! Közhírré teszi az előjáróság, Lesz máma Nürnbergbe’ szüreti multság. A Magyar Egyesület színe-java kérte, gyűljenek itt össze

mulatni kedvükre! Koszorúnk feldíszítettük, kulacsunkat megtöltöttük. Legszebb ruhánk felöltöttük, a csöszttáncra felkészültünk!” – kurjantotta a bálba hívogató személy a szüreti koszorú elé állva.

A németországi magyarok között nagy hagyományai vannak a báli életnek, különösen a késő őszi és a téli hónapokban. A tartományi székhelyek messze földön híres, nagy múltú vigasságai mellett (például a müncheni vagy stuttgarti magyar bál) a nürnbergi báli életnek is rangos hagyományai vannak: a szüreti bálnál is nagyobb látogatottságú a negyven évnél is régebbi Katalin-bál (idén november 28-án rendezik meg), valamint a farsangi bál (legközelebb 2016. február 6-án).

Molnár Gergely

A szervezők kiemelt figyelmet fordítottak a tradicionális díszítésre, középpontban a szüreti koszorúval
Fotó: Kiss Erika

A düsseldorfi konzulátus újranyitása – Magyar Napok 2015. október 15-18.

Hivatalosan újranyitották csütörtökön Magyarország főkonzulátusát mint a németországi Düsseldorfban, Észak-Rajna-Vesztfália tartomány fővárosában működő külképviseletet.

„Helyreállt a világ rendje, legalábbis a mi magyar világunkban és a magyar-német kapcsolatokban” – mondta Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára még 2015. március 19-én, a 2009-ben bezárt főkonzulátus újranyitásának alkalmából rendezett ünnepségen, hangsúlyozva: *„ésszerűtlen, tarthatatlan és káros állapot volt, hogy Magyarországnak nem volt hivatalos külképviselete Németország legnépesebb tartományában”*.

Az ünnepi pillanatokat sok-sok munka, majd októberben végre kicsit lazább, de tartalmas napok követték, ugyanis Düsseldorf központjában „Magyar napok” következtek. A város főpolgármesterének és a főkonzul úrnak a megnyitó beszéde után megnyílt a hazai specialitásokat kínáló vásárosok termékkínálata.

Az esős idő ellenére duda- és dobszó csalogatta a magyar termékek iránt érdeklődő németeket és nem utolsósorban a helyi magyarokat.

Lehetett gulyáslevest, pörköltet, palacsintát ebédelni, kürtös kalácsot majszolni, mangalica szalámit, sajtokat vásárolni, világhírű magyar mézet kóstolni vagy épp a szépen fonott kosarak között válogatni.

Az információs sátnál szeretettel várták (Süslicz Szilvia, a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa) azokat a magyarokat, akik regisztrálásuk eredményeként folyamatos tájékoztatást kapnak majd a helyi magyar rendezvényekről.

A kulturális műsorról, hírveréssel duda- és dobszóra, táncházról, néptáncbemutatóról a hageni „Vadrózsa” táncsoport, illetve a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasai gondoskodtak, Darabos Eszter, Dunai Márk Bence, Karakas Zoltán.

Karakas Zoltán

Konzuli Magyar Iskola indult Stuttgartban

A Baden-Württembergi Konzuli Magyar Iskola célja, hogy az eddig Stuttgartban és környékén működött kis magyar iskolákat egy egész alá vonja, és lehetőséget adjon minél több gyerek számára a magyar nyelv, irodalom és történelem tanulására. A gyerekeknek lehetőségük lesz német iskolájukban kiváltani a második idegen nyelvet a magyar anyanyelvi tanulmányaikkal.

2015 őszén kb. 120 diák kezdte meg tanulmányait a Konzuli Iskolában. A diákok, illetve szüleik választhattak, hogy a ludwigsburgi vagy a stuttgarti tagintézmények valamelyikében tanuljanak a diákok. Ezen belül mindkét településen lehetőség van a hétköznapi és a hétvégi oktatás közül is választani. Az oktatás kéthetente 3 órában történik magyar anyanyelvű tanárral. A gyerekek életkoruk és tudásszintjük szerint több különböző csoportba vannak beosztva.

Október 17-én volt a stuttgarti Hétvégi Tagozat megnyitója és első tanítási alkalma. Ennek keretében Miskolci Terézia konzul köszöntötte a diákokat és szülőket, valamint tolmácsolta főkonzul úr üdvözlését. Az első tanóra keretében a diákok különböző drámajátékokat és ismerkedős feladatokat végeztek, hogy az ismerkedés és a feloldódás könnyebben történjen az új környezetben. A második órában a diákok szintfelmérő tesztet tölthettek ki, hogy a pedagógusok lássák, diákjaik milyen tudásszinten állnak, szükség-e további csoportbontás. A harmadik tanóra keretében a tanárok korcsoportnak megfelelően izgalmas témával inspirálták a diákokat, hogy a következő alkalommal is hasonló lelkesedéssel jöjjenek a magyar iskolába.

Fekete Bálint

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Berlini Magyar Egyesület

Egyesületi séta Friedrichshain parkjában

Szeptember 13-án „Kiezwanderung”-ot, azaz kerületi sétát szervezett a Berlini Magyar Egyesület, amelyen meghívásukra én is részt vettem. A Berlin első közösségi parkjaként alapított Volkspark Friedrichshain-t látogattuk meg, amelynek fő nevezetessége az 1913-ban létesített szökőkút (német nevén Märchenbrunnen), amelyet Grimm mesefigura-szobrok vesznek körbe. A park érdekessége még a két bunkerhegy, amelyet sikertelenül próbáltak meg felrobbantani a világháborút követően, ezért törmelékeket hordtak oda és beültették fákkal, ma pedig kilátó van a tetején. A séta alatt sok személyes történet is előkerült, hiszen az egyesületi tagok közül többen is laktak ezen a környéken, így több emlékük is kötődik a parkhoz. Van, akinek a szökőkút például a vasárnapi sétát jelentette gyerekkorában, amikor is minden héten megnézték a meseszobrokat, és van, aki itt tanította később az unokáját biciklizni. Ezek a személyes emlékek tehát külön érdekessé tették a sétát, amit Volker Zurbuchen vezetett, igen alapos felkészültségről téve tanúbizonyságot.

Szettele Katinka

Brunszvik Teréz Társaság

Csingerálás, népi hagyományőrző foglalkozás gyerekeknek

Balogh-Labischinski Violetta Csingerálás nevezetű énekes-táncos gyerekfoglalkozást tart kéthetente Berlinben, amin szeptember óta én is részt veszek. Vivi által ismertem meg az Így tedd rá programot is, ami a foglalkozások módszertani alapját képezi. A közel kétórás alkalmak azonban nem csak a táncról szólnak. A délutáni program Csipergő foglalkozással kezdődik, ahol a kisebb gyerekek népi mondókákat, höcögőket, versikéket, kacagatókat tanulnak. Utána a „Lánc, lánc...” énekkel kört alkotunk, bemelegítésként fogócskázunk, majd népi játékokat játszunk. A gyerekek általában nagyon élvezik a sorvezetős, tekeredős, párváltoztatós táncokat, ami által „észrevétlenül” sajátítják el a magyar néptánc alapjait. Sőt, Balatoni Katalin néptáncpedagógusra hivatkozva az is elmondható, hogy ezek a játékok olyan tanulási folyamatot jelenítenek meg, amelyek a játékelményen keresztül biztosítják a szükséges készség- és képességfejlesztő, ismeretközvetítő fejlődés lehetőségét, amelyre a gyerekeknek életkori sajátosságuknak megfelelően szükségük van. A játékokat a tulipános tánclepések játékos tanítása követi, mindezt pedig élő zenére, citera- és furulyaszóra tesszük. A szünetben a gyerekeknek lehetőségük van még barkácsolni, az őszi alkalmakon például levél- és terményképeket készítettünk. A program a Brunszvik Társaság szervezésében valósul meg, és egyre több az érdeklődő, aminek mindannyian nagyon örülünk.

Szettele Katinka

Vadrózsa Hagen

Szeptemberi hageni táncház

Szerencsésnek tartom magam, hiszen az én programszakaszom rögtön eseménydúsan kezdődött. Szeptember 19-én Kölnben tartottam egész napos táncházat, ahol a Magyarországról meghívott Kuruzsló zenekar segítette munkámat. Már másnap, szeptember 20-án, Hagenben tartottam táncházat, a legkisebb korosztálytól a legidősebbekig, természetesen itt a mentorom, Münich-Ákontz Ildikó segítségével.

Az óvodásokkal népi játékokat, népdalokat, mondókákat tanultunk, az iskolásoknak már komolyabb táncleépéseket is tudunk tanítani, a felnőttek pedig közelebbről megismerhetik a különféle fálvak táncait Székről, Mezőségről, Sóvidékről és zárásnak szatmári táncokat tanulhattak. Ráadásul kalotaszegi

párost járhattak a gyakorlottabbak. Örültünk, hogy szép számmal jelentek meg a táncolni szerető emberek, sikerült új tagokkal is bővíteni a hageni Vadrózsa Táncegyüttest. Azóta is folyamatosan új tagok szeretnének csatlakozni hozzánk. A táncház jó alkalom volt arra, hogy a hageni és a környékbeli családok együtt lehessenek, találkozzanak egymással, eközben enni-innivalókat és finom házi süteményeket fogyaszthattak. Rendezvényünkön részt vett Windisch Teréz düsseldorfi konzulasszony és a konzulátusi ös-

ztöndíjas, Súslecz Szilvia is. Mindketten nagyon jól érezték magukat és örültek, hogy baráti légkörben léphettek kapcsolatba a környező városokban élő magyarokkal.

A táncház sikere miatt azóta is többen érdeklődnek, hogy mikor lesz legközelebb ilyen rendezvény Hagenben, ez számunkra jóleső és fontos visszajelzés, aminek mi természetesen nagyon örülünk!

Darabos Eszter

Kőrösi Csoma Sándor-program ösztöndíjasainak beszámolói

Ahogy a víz tükrözi az arcot

Ez a címe annak az 55 perces előadásnak, amelyet a sepsiszentgyörgyi Osonó Színházműhely adott elő vasárnap Brémában. A kistermi előadást több mint hatvan néző tekintette meg. A darab Romániára vonatkozó statisztikai adatokra épül, és olyan társadalmi problémákat ragad meg, amelyek minden Kelet-Közép-Európában lévő országra érvényesek. Ezekon keresztül a Nyugat-Európába való emigráció fő okait mutatja be.

A cím egy bibliai idézet a példabeszédek könyvéből, teljes egészében így szól: „Ahogy a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember.” Az öt fiatal színész által előadott darab erős érzelmi töltetű elemekből épül fel, amelyeket rövid videófelvételek választanak el egymástól. A bejátszások a gyermekkori naivitást tükrözik, amelyben a gyermekek boldog meseként látják a jövőt. A közjük épülő, színészi játék által megelevenedő kilátástalanság viszont feszültséget teremt és drámai módon szembeállítja a felhőtlen gyermeki illúziókat a szülők hétköznapi világával, amelybe néhány év múlva ők is belecseperednek.

Ezt a világot pedig mindnyájan jól ismerjük: ebben a szülők mindent megtesznek, hogy megfelelő anyagi körülményt teremtsenek a család számára, de értelmetlen a sok befektetett energia. A szeretetre vágyó gyermekek pedig csak azt az anyát és apát keresik, aki odafigyel rájuk. Ezen a ponton kapcsolódik össze a nyugati világ Európa elmaradott részeivel, amit a rendező, Fazakas Misi a színészek által megformált karakterekkel kiválóan szemléltet, hiszen ahogy a cím is mondja, „Ahogy a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember.”

Ellenpéldája a színpadon is életre keltett periférikus világ a nyugatinak, ahol bár minden anyagi feltétel adott, mégis rengeteg a széteső család, és ennek a jelenségnek elsősorban nem a pénzhány az oka.

A nézőben óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy mi történik abban az esetben, ha már az ember szívéből minden remény kipusztult? Országghatártól függetlenül képes-e megadni azt az odafigyelmet szülőként az ember, amire minden gyereknek szüksége van, hogy ezáltal megmeneküljön számtalan ballépéstől?

Az előadást követően a közönség a színészekkel beszélgetett a darabról, megvitatta a nyugati és a kelet-európai társadalmak főbb problémáit. A rendező, Fazakas Misi elmondta, hogy ezt az előadást 394 alkalommal adta elő a társulat, 3 kontinens 21 országának 161 településén. A közönségnek nemcsak a produkcióról, hanem a turné során szerzett élményekről is mesélt:

„Amikor kitaláltuk ezt az előadást, az volt a célunk, hogy egy olyan darabot adjunk elő a nézőknek, amelyen keresztül meghallhatják a fiatalok üzeneteit. Nem volt célunk, hogy ezt a világ különböző pontjain diaszpórában élő magyaroknak is előadjuk. Első alkalommal, amikor átléptük a határt, belénk hasított a gondolat: te jó ég, vajon fogják ezt érteni külföldön is?

Ezért is szeretem ezt az előadást, mert mindenhol egy kicsit másról szól. Hogy pontosan miről, az számunkra a közönségtalálkozón derül ki. Amikor játszunk, óhatatlanul felmerül az elvándorlás témája. Ha otthon játszottunk, akkor a leggyakrabban a munkanélküliség kerül szóba, de a kivándorlás is nagy teret kap. A legutóbbi felmérés szerint, amely a sepsiszentgyörgyi tizenkettedikesek közt készült, minden 12 diákból 8 külföldön képzelel el az életét.

Ha leegyszerűsítjük, erről szól az előadás is. Keressük a helyyünk a világban.

Erre emlékeztet példát egy szintén külföldi előadást követő közönségtalálkozó, ahol egy sepsiszentgyörgyi lány sírva elmesélte, hogy 25 éve hagyta el a szülővárosát, és ezt nem tudta megbocsátani magának egészen mostanáig. Ez az előadás segített megértenie számára a 25 évvel ezelőtt hozott döntését. Ebben a produkcióban tehát megpróbáltuk körüljárni a társadalmaink problémáit. Azt érzem, bármennyire tragikus, hogy az elvándorlás kapcsán mindenkinek igaza van a döntését illetően, hogy elköltözik más országba, vagy itthon marad.

A külföldi előadásaink során, a beszélgetéseket követően az a tapasztalatom, hogy az emberekben visszaigazolást nyer, hogy jól döntöttek, amikor elköltöztek az adott országból.”

Az „Ahogy a víz tükrözi az arcot” című előadás a tervek szerint jövő év márciusától több németországi városban is látható lesz. Mindenkinek ajánlott, aki valaha is játszott a gondolattal, hogy elhagyja szülőhazáját.

Ambrus István

Nürnbergi Magyar Kultúregyesület

Forradalmi zongoraszó és megemlékezés Nürnbergben

A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület minden esztendőben méltó emléket igyekszik állítani az 1956-os forradalomnak és hőseinek. Annál is inkább, mivel a helyi magyar közösségben az 1956-os forradalom eseményeit követő hónapokban érkezettek szerepe a mai napig meghatározó, közülük kerültek ki a Kultúregyesület alapító tagjai is.

Idén zenei és irodalmi esttel tisztelgették Nürnbergben az 1956-os magyar forradalom hősei és mártírjai előtt. Az egyesület elnöke, az ugyancsak 1956-os menekült Rozmán Lajos köszöntőjében elmondta, hogy idén kivételesen nem politikai vagy történelmi tárgyú előadással, hanem kulturális műsorral idézik fel 1956 emlékét. Az est házigazdája Grossmann Péter, Marosvásárhelyről származó, jelenleg Bambergben élő, a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület is aktívan támogató zongora- és előadóművész volt. Grossmann nagyszerűen tolmácsolta Bartók, Bach és Busoni, Schumann, valamint Brahms zongoraműveit, valamint megindítóan adta elő Szilágyi Domokos Bartók Amerikában és Márai Sándor Mennyből az angyal című versét. A szünettel együtt mintegy kétórás esten Bartók Béla halálának 70. évfordulójáról, valamint mestere, Halmos György zongoraművész és professzor születésének 100. évfordulójáról is bensőséges szavakkal emlékezett meg a művész.

Az előadás szünetében és végeztével a nézők között kialakuló kötetlen beszélgetések is zömmel 1956-hoz kapcsolódtak: az idősebb korosztály mellett ugyanis az „ötvenhatosok” gyermekeiként születettek életére is jelentős hatással voltak az 59 évvel ezelőtti forradalmi események. Öröndetes, hogy a koncerten több német érdeklődő is részt vett, akik – mint elmondták – ugyanakkor ismerik és elismerik a magyar hősök emlékét.

A zongora mellett, a falakon elhelyezett lyukas magyar zászlót és a nagyméretű 1956 feliratot – az esemény díszletét – a Nürnbergi Magyar Gyermekecsoporthoz készítette októberi foglalkozásán, miközben egész életükre megtanulhatták az 1956-os évszám páratlan jelentőségét és a magyar zászló szimbolikáját. A forradalomról szó esett továbbá a Nürnbergi Hétvégi Magyar Iskola és a Nürnbergi Magyar Cserkészklub aktuális foglalkozásain is. Az Egyesület színjátszásban jártas tagjai pedig novemberi klubestjükön mutatnak be egy bensőséges összeállítást 1956-ról.

Molnár Gergely

ZÁRÓNYILATKOZAT

a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének a svájci Beatenbergben tartott 2015. évi közgyűléséről

Meg ne riadj, különben én riasztalak el téged. Jer. 1:17

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége szeptember 24.-27. között a svájci Beatenbergben tartotta konferenciáját és 2015. évi közgyűlését, amelyen kilenc országból mintegy félszáz küldött és érdeklődő vett részt.

A napirenden szerepelt taggyülekezeteink és lelkészeik jelenlegi jogállásának vizsgálata, anyagi helyzetük és jövőbeni kilátásaik elemzése, a gyülekezetek fenntarthatóságának és a lelkesítő állások biztosításának feltételei.

A beszámolókból kiderült, hogy a Kárpát-medencén kívüli nyugat- és észak-európai szóróanyagban ötvennél több olyan protestáns gyülekezet és egyházi közösség létezik, ahol rendszeresen szólal meg magyarul Isten Igéje. Ebben a diaszpórában a Szövetségünkhöz tartozó gyülekezetek az új munkavállalókkal együtt ma már közel milliós lélekszámú magyarságnak fontos gerincét képezik. Szövetségünk gyülekezeteink által a nyugat-európai magyar diaszpóra meghatározó protestáns egyházi képviselője.

Egyházi közösségeink természetes módon kapcsolódnak mind a befogadó országokbeli, mind a hazai testvéregyházakhoz, és tagságuk révén közös szerveződésben együtt tevékenykednek civil szervezetekkel is. Sajátos krisztusi küldetésük egyik fontos feladatának tekintik a nagyvilágba szétszóródott magyarság megtartását és szolgálatát, Szövetségünk keretein kívül tevékenykedő gyülekezetekkel, szervezetekkel és szolgálatokkal együtt munkálkodva Isten dicsőségére és egymás javára cselekedni.

Ugyancsak kettős, hitbeli és nemzeti jellemzőikből fakadóan közösségeink felelősséggel foglalkoznak időszerű és égető európai kérdésekkel, ugyanúgy világméretű, globális szinten jelentkező gondokkal és megoldandó feladatokkal is.

A magyarság fájának megcsönkített, de még álló törzsén annak, mint a világszóróanyagban élő harmadik ága – Gazda József író megfogalmazása szerint – tudjuk, hogy jövőnk záloga az, ha a sok helyütt már csak a föld alatt megbúvó gyökereket megtartjuk, és ha azok új hajtásokat eresztenek, azokat a legnagyobb gonddal óvjuk és a jövő nemzedékek számára neveljük. (Dániel 4, 7-14)

Kiemelt és haladéktalanul megoldandó kérdésként tekintünk azon gyülekezeteinkre és tagszövetségeinkre, amelyek szolgálattevő lelkészek hiányában, vagy a meglévőeknek nyugállományba vonulása következtében, pásztor nélkül maradt nyájhoz hasonlóan elszélednek, rosszabb esetben végleg megszűnnek.

Bár kritikus helyzetbe került a fél évszázadnál is hosszabb múltra visszatekintő, hat helyi gyülekezetből álló Svájci Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége, amely megrendült anyagi helyzete miatt a továbbiakban nem tud lelkészt alkalmazni, de nyugdíjas vagy svájci szolgálatban lévő lelkészek, Svájcban tanuló ösztöndíjas teológusok helyettesítő szolgálatára alapozva biztosítottak látja az igehirdetés folytatását, a gyülekezetek és a folyamatos lelki gondozás megtartása érdekében pedig híveitől fokozott támogatást kér.

A Szövetség elnöksége a 2014. évi közgyűlés jegyzőkönyvének 7. pontjába foglalt megbízása alapján folytatja tájékoztató megbeszéléseit, tárgyalásait illetékes magyar intézményekkel a nyugat-európai magyar gyülekezetek megmaradása érdekében.

A korábbi években már sok fórumon és sok alkalommal felvetett kérdésként fontosnak tartjuk egy olyan biztonsági alap létesítését, amely a nehézségekkel küzdő vagy éppen kritikus helyzetbe jutott külhoni diaszpóra-gyülekezetek időleges támogatását szolgálja, hogy azok, amíg saját erőből újra lábra nem tudnak állni, megőrizhessék évtizedes struktúráikat, tárgyi-szellemi értékeiket. Az alap létrehozásához nyugati magyar és nem magyar egyházi és világi szervezetek, hazai, kárpát-medencei egyházi és állami szervek közös hozzájárulására és közös felelősségvállalására számítunk. Ennek az alapnak keretében részmegoldásként elképzelhetőnek tartjuk, hogy a Kőrösi Csoma Sándor Program vagy egy ahhoz hasonló, de a sajátos, egyházi kérdésekre adaptált program keretében kiküldött személyek révén hidaljunk át egy-egy kritikussá vált helyzetet, vagy nehéz időszakot.

Az egész Európára, benne kiemelten óriási nyomással Magyarországra nehezedő migránskérdés keresztényi irgalmasságból kiinduló megoldásait és feladatait keresve azt is szem előtt tartjuk, hogy feladatunk az Istentől kapott nyelvi, nemzeti, kulturális, vallási örökségünket európai örökségünk más értékeivel együtt megőriznünk, s ezeknek sértetlen megmaradását, gyarapítását és a jövő nemzedékeink számára való átörökítését biztosítanunk.

Fontos és megkerülhetetlen feladatunknak tekintjük, hogy felkutassuk, megszólítsuk, közösségeinkbe fogadjuk és felkaroljuk saját migránsainkat, akik az egész Kárpát-medencéből sokszázazres nagyságrendben itt tanulnak, vagy gazdasági megerősödésük céljából munkát vállalnak. Gyülekezeti alkalmaink nyitottak, szeretettel várunk felekezeti hovatartozástól függetlenül mindenkit, aki Istennek magyarul megszólaltatott Igéje köré gyülekezve egy magyar közösséget óhajt találni az idegenben is: a már otthon is aktív hívek mellett egyházi kötődés nélküli, vagy attól eltávolodott testvéreinket egyaránt. Felvállaljuk, hogy a felelős és illetékes hazai hatóságokkal és intézményekkel karöltve, a magunk lehetőségeink keretében, mindent megpróbálunk és megteszünk, hogy a keresztény hit mellett őket a nemzet számára megtartsuk, s arra buzdítsuk, hogy a kint szerzett tudásukat és anyagi eszközeiket otthon kamatoztassák.

A közgyűlésen téma volt a reformáció közelgő 500. éves jubileuma, melynek során az előreformátor Husz János mellett (akiről most előadást hallhattunk) Luther, Melancthon, Kálvin, Zwingli mellett újra előtérbe és élő közelbe kerülnek nemzeti reformátoraink is. A méltó megemlékezésnek eme egyedülálló lehetőségével élnünk kell közérdekű ünnepi rendezvények, projektek megvalósítása által. A 2016-os presbiteri konferenciánknak „A reformáció Európában”, 2017-ben pedig „A reformáció a magyarok között” lesznek témái. A reformáció története olyan örökség, mely erős kapcsolatot Magyarország, Németország, Németalföld, Svájc, Skandinávia és a reformáció többi országai, helyszínei között!

2016 szeptemberében ismét összegyűlünk, hogy számba vegyük, mit sikerült tennünk az előbb felsoroltakból, s hogy meghatározzuk, merre és miként haladjunk tovább szolgálatunk útján.

Kettős küldetésstudatunk belső feszítésével, rendkívüli idők külső szorításában tornyosuló feladatainkra tekintve, mielőtt elcsüggednénk, vagy megfutamodnánk, magasba tartjuk figyelmeztetésként a zárónyilatkozat mottójául választott jeremiási Igét: **Meg ne riadj, különben én riasztalak el téged! Biztatásként álljon itt az Ige folytatása is: Én veled leszek és megmentelek!** Jer. 1:17,19.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének Közgyűlése

Elfogatásra került 2015. október 12-én

**Áldott karácsonyt
és békés, boldog
új esztendőt.**

BUOD INFO

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de